

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: MVDr. A. M.
bytem X

zast. JUDr. Petronelou Sojkovou, advokátkou,
se sídlem Brněnská 555, Rosice

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí ze dne X, č. j. X, a rozhodnutí ze dne X, č.j. X

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Ve vztahu k rozhodnutí žalované ze dne X, č.j. X se žaloba odmítá.
- III. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalované se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Žaloba

1. Žalobce v žalobě především uvedl, že rozhodnutím žalované ze dne X, č.j. X (dále též „napadené rozhodnutí“), byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 6. 2023, č. j. X ve věci žádosti o starobní důchod. Napadené rozhodnutí bylo odůvodněno tím, že námitky byly žalovanému doručeny dne 3. 7. 2023, přičemž

posledním dnem 30- ti denní lhůty pro podání námitek byl den s datem 2. 8. 2023, tj. jeden den po skončení 30 ti denní lhůty dle § 88 odst. 1 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále též „ zák. č. 582/1991 Sb.“). V důsledku zamítnutí námitek žalobce nabyly rozhodnutí č. I., č.j. X a rozhodnutí č. II, č.j. X ze dne 22. 6. 2023 právní moci. Obě rozhodnutí byly přitom vydány na základě námitkami žalobce napadeného rozhodnutí č.j. X ze dne 15. 3. 2023, kterým bylo plně vyhověno rozhodnutím č. I. č.j. X ze dne 22. 6. 2023. Rozhodnutí obsahovalo stejně chybný výpočet starobního důchodu žalobce, a to v důsledku nesprávně uvedené vyloučené doby za dobu nemoci. Přitom tuto skutečnost vytknul žalobce již námitkami ze dne 13. 4. 2023.

2. Žalobce uvedl, že podává žalobu proti následujícím rozhodnutím žalované: 1) Rozhodnutí ze dne 17. 8. 2023, č.j. X) Rozhodnutí žalované ze dne 15. 3. 2023, č.j. X ze dne 15. 3. 2023, 3) Rozhodnutí č. I, č.j. X ze dne 22. 6. 2023 a 4) Rozhodnutí č. II, č.j. X ze dne 22. 6. 2023.
3. Žalobce navrhnul, aby krajský soud zrušil rozhodnutí žalované ze dne 17. 8. 2023, č.j. X a následně prominul žalobci zmeškanou lhůtu k podání námitek proti rozhodnutí a vyhověl námitkám žalobce ze dne 22. 7. 2023 proti nesprávnému výpočtu důchodu v důsledku nesprávně uvedené vyloučené doby, za dobu nemoci za rok 2020 – 48 dnů a za rok 2012 – 304 dnů a vrátil věc k dalšímu řízení žalovanému.
4. Žalobce dále uvedl, že se postupem podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) domáhá zrušení rozhodnutí ze dne 15. 3. 2023 a rozhodnutí č. I a č. II ze dne 22. 6. 2023 pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, a protože skutkový stav je v rozporu se správním spisem.
5. Žalobce dále uvedl, že současně se i domáhá podle § 76 odst. 2 s.ř.s. vyslovení nicotnosti rozhodnutí ze dne 15. 3. 2023 a rozhodnutí č. I a II ze dne 22. 6. 2023, neboť rozhodnutí trpí vadami, jež je činí vnitřně rozpornými. Žalovaný totiž i přes námitky žalobce proti nesprávnému výpočtu starobního důchodu v důsledku nesprávně uvedené vyloučené doby za dobu nemoci za rok 2020 ve výši 48 dnů a v roce 2021 ve výši 304 dnů neopravil. Rozhodnutím č. I. ze dne 22. 6. 2023 žalovaný sice plně vyhověl námitkám žalobce ze dne 13. 4. 2023 a přesto v napadených rozhodnutích opět nesprávně vypočetl starobní důchod žalobce.
6. Žalobce dále uvedl, že podal žádost o starobní důchod před dosažením důchodového věku s datem přiznání od 31. 12. 2022. Žalovaná dne 15. 3. 2022 vydala rozhodnutí č.j. R-15.3.2023-423, kterým žalobci přiznala od 1. 1. 2023 starobní důchod ve výši 16 927 Kč měsíčně. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 13. 4. 2023 námitky, kterými namítal, že v listu u důchodového pojištění u některých roků je vyznačena hvězdička a v legendě není uvedeno, co to znamená. V námitkách rovněž uvedl, že v listu důchodového pojištění nejsou uvedeny vyloučené doby za dobu nemoci vyznačené v příloze, která byla nedílnou přílohou námitek. Dne 22. 6. 2023 vydala žalovaná rozhodnutí č. I, č.j. X, kterým plně vyhověla námitkám žalobce a přiznala mu starobní důchod ve výši 17 184 Kč. Téhož dne vydala žalovaná rozhodnutí č. II, č.j. X, který byla žalobci dle nařízení vlády č. 290/2022 Sb., starobní důchod zvýšen na 18 723 Kč měsíčně. Proti těmto rozhodnutí podal žalobce dne 22. 7. 2023 další námitku, ve kterém vytkl žalovanému opět chybný výpočet důchodu. V listu důchodového pojištění totiž opět nebyly uvedeny vyloučené doby za dobu nemoci za rok 2020 ve výši 48 dnů, započítaná

pouze Vd zákon 184 dnů, za rok 2021 pak ve výši 304 dnů. K námitkám byl opět přiložen informativní výpis z konta žalované ze dne 9. 2. 2023. Tato námitka byla osobně doručena žalovanému dne 3. 8. 2023, tj. 1 den po uplynutí 30-ti denní lhůty stanovené v § 8 zák. č. 582/1991.

7. Žalobce dále uvedl, že námitku doručil žalovanému opožděně o 1 den z důvodu, že v době od sepsání námitky, tj. od 22. 7. 2023, do jejího osobního odevzdání žalované dne 3. 8. 2023 prodělal covid. Dne 22. 7. 2023 měl žalobce vysokou teplotu a provedl si antigenní test na covid 19, který byl pozitivní. Pozitivní výsledek na covid 19 vykazovaly i antigenní testy v následujících dnech. Žalobce proto zůstal v karanténě a nemohl přijít do styku s jinými lidmi. Žalobce je rozvedený, žije sám, a tudíž se nemohl dostavit na poštu ani osobně donést námitky žalované ani pověřit doručením jinou osobu. Po odeznění všech příznaků covidu zanesl žalobce dne 3. 8. 2023 osobně námitky žalované. Ke zmeškání lhůty žalobcem k podání námitek o jeden den došlo na jeho straně ze zvlášť závažných omluvitelných důvodů a proto požádal soud o prominutí zmeškání lhůty, neboť v opačném případě by se jednalo o nepřiměřenou tvrdost zákona.

II. Vyjádření žalované

8. Žalovaná ve svém vyjádření především uvedla, že z dodejky k zásilce obsahující rozhodnutí č. I. a II ze dne 22. 6. 2023, č.j. X založené do spisy plyne, že obě rozhodnutí byla žalobci oznámena doručením písemných vyhotovení dne 3. 7. 2023. Při respektování závazných pravidel počítání času připadl poslední den odvolací lhůty na 2. srpna 2023 a nejpozději tento den musely být v souladu s § 123 c odst. 1 zák. č. 582/1991 Sb., a § 40 odst. 1 písm. d) zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též „správní řád“) námitky podány u věcně a místně příslušného správního orgánu, případně k poštovní přepravě. Žalobce však námitky podal až dne 3. srpna 2023, jak plyne z otisku razítka podatelny OSSZ Brno-venkov. Žalobce byl poučen, v jaké lhůtě může podat opravný prostředek a o běhu lhůty. Ex post v nynější žalobě uplatněná omluvná tvrzení o prodělaném koronavirovém onemocnění, resp. nezbytných karanténních opatřeních v inkriminované době pak nemohou na daném stavu již nic změnit. Žalovaná se tedy nezabývala podanými námitkami z pohledu jejich obsahu.

III. Replika žalobce

9. Žalobce v replice především zdůraznil, že jeho závažný zdravotní stav a následná karanténní opatření lze pokládat za důvod hodný zvláštního zřetele. K opožděnému podání námitek došlo toliko jeden den, přičemž námitky byla podány oprávněně, neboť se týkaly opakujících se stejných pochybení žalované při výpočtu jeho důchodu. Žalovaná sama ani jednom případě nedodržela zákonem stanovenou lhůtu 30 dnů. Dále uvedl obdobné skutečnosti jako v žalobě. Závěrem zdůraznil, že zamítnutím námitky byl hrubě dotčen na svých právech, neboť mu byla odňata možnost domoci se správného výpočtu starobního důchodu. K chybnému výpočtu přitom došlo výhradně vinou žalované, která se nepoučila z předchozích námitek, ačkoliv jejich správnost v rozhodnutí ze dne 15. 3. 2023 plně uznala.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.)), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
11. Napadené rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
12. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
13. Soud předně podotýká, že předmětem soudního přezkumu v dané věci je rozhodnutí žalované ze dne 17. 8. 2023, č. j. X, jímž byly námitky žalobce zamítnuty jako opožděné.
14. Soud k tomu uvádí, že v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu je soud v případě žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání - jakožto řádného opravného prostředku ve správním řízení podle [správního řádu](#) - pro opožděnost oprávněn zkoumat v mezích žalobních bodů pouze to, zda se skutečně jednalo o opožděné odvolání a zda byl žalobce zkrácen na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. [8 As 51/2006 - 112](#), ze dne 27. 11. 2008, č. j. [2 As 53/2007 - 111](#), a ze dne 5. 12. 2003, č. j. [5 A 14/2002 - 35](#), publ. pod č. [287/2004 Sb. NSS](#), všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Podle této judikatury naopak správní soudy nejsou oprávněny v takové situaci zkoumat zákonnost správního rozhodnutí prvního stupně, o němž se má za to, že, pokud se neprokáže v soudním řízení ohledně opožděnosti odvolání opak, je v právní moci, netvoří s rozhodnutím odvolacího orgánu, jímž bylo odvolání proti tomuto rozhodnutí prvního stupně zamítnuto pro opožděnost, jeden celek a nemůže být tedy soudním přezkumem rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost jakkoli dotčeno.
15. Závěry výše citované judikatury se *mutatis mutandis* uplatní i v nyní posuzovaném případě, neboť i písemné námitky dle [§ 88 zákona č. 582/1991 Sb.](#) jsou řádným opravným prostředkem ve správním řízení proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění, který je třeba v souladu se zásadou subsidiarity soudního přezkumu správních rozhodnutí [[§ 5](#) a [§ 68 písm. a\) s. ř. s.](#)] řádně a včas vyčerpat před případným podáním žaloby ve správním soudnictví (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2017, č. j. [6 Ads 204/2016 - 38](#)) a na tomto závěru nic nemění ani to, že námitky nemají na rozdíl od odvolání devolutivní účinek a rozhoduje tedy o nich shodný správní orgán, který vydal i rozhodnutí v prvním stupni. Z uvedeného tedy vyplývá, že je třeba se zabývat toliko otázkou, zda byly námitky žalobkyně podány opožděně, či nikoliv, pokud by ovšem vůbec uplatněné žalobní body k této otázce směřovaly (k tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8.3.2018, č.j. 5 Ads 171/2016-22).

16. Rozhodnutí žalované č. I ze dne 22. 6. 2023, č.j. 1-2R-22.6.2023-423/590 109 1856 a rozhodnutí č. 2, č.j. X z téhož dne byly žalobci doručeny dne 3. 7. 2023, což plyne z dodejky založené do správního spisu. Žalobce přitom tuto skutečnost ani nerozporoval. Třicetidenní lhůta pro podání námitek podle [§ 88 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb.](#) tedy skončila uplynutím dne 2. 8. 2023. Námitky žalobce, které datoval dne 22.7.2023, podal osobně na podatelně OSSZ Brno-venkov dne 3. 8. 2023, tedy po uplynutí zákonné třicetidenní lhůty. Ani tuto skutečnost žalobce nerozporoval. Současně je třeba podotknout, že námitkami napadená rozhodnutí žalované obsahovala řádné poučení o podání opravného prostředku.
17. Soud k věci tedy uvádí, že neshledal v závěru žalované o opožděnosti podaných námitek žádné pochybení a ani ze správního spisu nevyplývá, že by otázka dodržení zákonné lhůty pro podání námitek byla žalovanou nesprávně posouzena.
18. Soud se dále zabýval argumentací žalobce týkající se jeho žádosti o prominutí zmeškání lhůty k podání námitek. K tomu soud uvádí, že podle [§ 41 odst. 2 správního řádu](#) *může účastník požádat o prominutí zmeškání úkonu do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit. S požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá. Zmeškání úkonu nelze prominout, jestliže ode dne, kdy měl být úkon učiněn, uplynul jeden rok.* V posuzovaném případě je zřejmé, že žádost o prominutí zmeškání úkonů nebyla podána do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která žalobci bránila úkon učinit. Žalobce přitom ani nepožádal žalovanou o prominutí zmeškání lhůty k podání námitek. Tento návrh byl učiněn až v žalobě podané ke krajskému soudu dne 2. 10. 2023, tedy téměř po 2 měsících od podání námitek dne 3. 8. 2023. Žalobce přitom podal osobně námitky dne 3. 8. 2023 a je tak zřejmé, že již v tento den mohl současně s podáním námitek podat žádost o prominutí zmeškání lhůty. Pro učinění tohoto závěru přitom není vůbec nutné se zabývat otázkou, zda žalobci ve včasném podání námitek bránily závažné důvody. Rozhodující totiž je, že žalobce nedodržel lhůtu k podání žádosti o prominutí zmeškání lhůty. Soud jenom úplnost dodává, že z [§ 41 odst. 6 a 7 správního řádu](#) vyplývá, že správní orgán o žádosti o prominutí zmeškání úkonu rozhodne usnesením, a to tak, že buď zmeškání úkonu promine, nebo nepromine. Jiný způsob rozhodnutí o prominutí zmeškání úkonu [správní řád](#) neuvažuje. O neprominutí úkonu ve smyslu [§ 41 odst. 7 správního řádu](#) proto správní orgán rozhodne i v případě, že není splněna některá z podmínek uvedených v [§ 41 odst. 2 správního řádu](#). Žalobce však ani žalovanou o prominutí zmeškání lhůty k podání námitek nepodal a soud není oprávněn o takové žádosti o prominutí zmeškání lhůty ve správním řízení sám rozhodnout.
19. Žalobce se dále domáhal vyslovení nicotnosti rozhodnutí č. I, č.j. 1-2R-22.6.2023-423/590 109 1856 ze dne 22. 6. 2023 a rozhodnutí č. II, č.j. X z téhož dne a dále rozhodnutí č.j. X ze dne 17. 8. 2023. Nicotné je podle [§ 77 odst. 1 správního řádu](#) *rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu.* Z ustálené judikatury Nejvyššího správního i Ústavního soudu plyne, že nicotný je takový správní akt, který trpí natolik intenzívními, ze své povahy nezávažnějšími, nejtěžšími a

nezhojitelnými vadami, že správní rozhodnutí vůbec nelze považovat za rozhodnutí {srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 13. 5. 2008, č. j. 8 Afs 78/2006–74, č. [1629/2008 Sb. NSS](#), obdobně rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 9 Afs 148/2007–53, nález ÚS ze dne 15. 11. 2010, sp. zn. [IV. ÚS 1463/09](#) (N 225/59 SbNU 285), bod 22., nověji usnesení ÚS ze dne 11. 5. 2021, sp. zn. [III. ÚS 901/21](#), bod 22., rozsudek NSS ze dne 3. 11. 2023, č. j. 9 As 188/2023–28, č. [4541/2024 Sb. NSS](#), odst. [24], nebo rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 12. 2023, č. j. 9 Ao 37/2021–57, č. [4562/2024 Sb. NSS](#), odst. [39]}. Obecně jen závažná a zjevná vada vyvolává nicotnost správního aktu (srov. rozsudek č. j. 9 Ao 37/2021–57, odst. [41] a [43]). Vady, které způsobují nicotnost, jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepříslušnost rozhodujícího správního orgánu (nikoliv však pouhý nedostatek funkční příslušnosti), zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje (co není osobou v právním slova smyslu), nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí (např. uložení povinnosti podle již zrušeného předpisu). Zjevnou vnitřní rozporností správního rozhodnutí, kterou namítal žalobce, se Nejvyšší správní soud blíže zabýval např. v rozsudku ze dne 26. 5. 2021, č. j. 8 Afs 114/2019–52, č. [4213/2021 Sb. NSS](#). Konstatoval, že se jedná o vnitřní rozpornost vyšší intenzity, než představuje běžná vnitřní rozpornost, která představuje vadu nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí podle [§ 76 odst. 1 písm. a\) s. ř. s.](#) (viz odst. [36] ve spojení s odst. [35] rozsudku č. j. 8 Afs 114/2019–52). Dále v odst. [38] rozsudku uvedl, že: „*nicotnost by měla být zřejmá v podstatě komukoliv. Pokud má být vnitřní rozpornost důvodem nicotnosti, pak její úroveň musí být obdobně závažná jako například absolutní věcná nepříslušnost nebo vydání rozhodnutí vůči neexistující osobě. Mělo by se tedy jednat o vnitřní rozpornost, pro kterou nelze rozumně vůbec seznat, jakým způsobem chtěl správní orgán (správce daně) rozhodnout, neboť jeho závěry budou ve zjevném protikladu. Zároveň nepůjde jen o nepřesnost, či neobratnost ve formulacích, ale půjde o dva kvalitně odůvodněné závěry, které budou navzájem zcela neslučitelné, přičemž půjde o klíčovou část argumentace, na které je rozhodnutí vystavěno.* V posuzovaném případě soud neshledal, že by shora uvedená rozhodnutí trpěla zásadními vadami, pro které by byla nicotnými. Skutečnost, že v rozhodnutích č. 1 a č. 2 byly případně nesprávně uvedeny vyloučené doby (za rok 2020 48 dnů a za rok 2021 304 dnů), což žalobce považoval za vnitřní rozpornost způsobující nicotnost, nezpůsobuje dle názoru soudu vnitřní rozpornost těchto rozhodnutí tak, aby byla dána nicotnost rozhodnutí.

20. Žalobce se domáhal i zrušení rozhodnutí či vyslovení nicotnosti rozhodnutí ze dne 15. 3. 2023 č.j. R-15.3.2023-423/590 109 1856. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že se jedná o rozhodnutí správního orgánu I. stupně a toto rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 21. 3. 2023. Žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky, a tudíž je třeba postupem dle [§ 68 písm. a\)](#) ve spojení s [§ 46 odst. 1 písm. a\) s.ř.s.](#) žalobu odmítnout. Podle [§ 72 odst. 1 s.ř.s.](#) pak činí lhůta k podání žaloby dva měsíce od doručení napadeného rozhodnutí. Žalobce však podal žalobu až dne 2. 10. 2023, a tudíž je jeho žaloba i podle [§ 46 odst. 1 písm. b\) s.ř.s.](#) opožděná a je nutno ji odmítnout. Nicotnost lze vyslovit jen za předpokladu, že jsou splněny všechny podmínky řízení, tedy neexistují důvody pro odmítnutí žaloby nebo zastavení řízení (srov. rozsudky NSS [4 As 31/2004-53](#), [5 As](#)

[67/2005-88](#) nebo [4 As 113/2013-30](#)). Soud se proto nemohl u tohoto rozhodnutí zabývat jeho nicotností.

V. Náklady řízení

21. 19. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II. rozsudku). Žalované nelze náhradu nákladů řízení přiznat ve smyslu § 60 odst. 2 s. ř. s. (výrok III. tohoto rozsudku).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 27. února 2025

JUDr. Petr Polách, v. r.
samosoudce